

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักการคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คือ รู้จักการเรียนรู้ตนเองสามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และค่านิยมที่ดีงาม เพื่อการดำเนินชีวิต สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเชื่อมโยงความรู้ ทักษะและค่านิยมที่ดีงาม เพื่อการดำเนินชีวิต สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (วรรณ ขุนศรี.2549:65-69) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โลกยุคปัจจุบันเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ คือ คุณภาพของคน (คำริ บุญชู.2545:2-7) ผู้บริหารยุคใหม่ ยุคโลกาภิวัตน์จะต้องปรับและพัฒนาตนเอง ให้สามารถบริหารให้องค์การมีการเปลี่ยนแปลงและทำงานให้สอดคล้องเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นเสมอ นักบริหารต้องพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีคุณสมบัติมากกว่าผู้บริหารธรรมดา ๆ (Manager) ที่เก่งบริหารงานหรือการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ภายในองค์กรเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นนักบริหารสู่ออนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นผู้บริหารในแต่ละระดับ เป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ (ประภอบ คุณารักษ์.2543:7-10,อ้างถึงใน ชีรเดช สุขโข.2543:20) นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้บริหารสถานศึกษายังต้องหาวิธีการที่จะทำให้โรงเรียนสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่ผกผันและหาความแน่นอนไม่ได้

การปฏิรูปการศึกษาต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างไปจากอดีต เพราะการปฏิรูปการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานวิธีการบริหารที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์สามารถ

ปรับตัวเข้ากับสังคมยุคปัจจุบันได้ การเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างไปจากเดิมมาก ทำให้บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนและรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรทำให้้องค์การประสบความสำเร็จ และนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการแปลงแนวคิด กลยุทธ์ให้เป็นการปฏิบัติงานได้และเตรียมพร้อมกับการยอมรับความเปลี่ยนแปลงแบบมีอาชีพและต้องส่งเสริมพัฒนา เสริมสร้างให้มีการพัฒนาตนให้เป็นนักบริหารผู้นำการเปลี่ยนแปลงแบบมีอาชีพ

ภาวจะทำให้การปฏิรูปการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่กล่าวมา ต้องอาศัยผู้นำที่มีลักษณะที่แตกต่างไปจากอดีต เพราะการปฏิรูปการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลง กระบวนการทำงาน วิธีการบริหารที่ทันสมัย ทันสถานการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการศึกษาแตกต่างจากเดิมอย่างมาก ทำให้บทบาทหน้าที่ ของผู้บริหาร โรงเรียน และรูปแบบการบริหารจัดการต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 (มาตรา 44:26) จึงจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาบริหารจัดการการศึกษา ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะเป็นบุคคล ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการในการนำองค์กร ไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการแปลงแนวคิดกลยุทธ์ ให้เป็นแผนปฏิบัติงานและเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงแบบมีอาชีพ และต้อง เสริมสร้างพัฒนาตนให้เป็นนักบริหารผู้นำการเปลี่ยนแปลงดังที่ สมเกียรติ ลีลาพจนานพร (2547:3) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารและผู้นำอาจไม่ใช่บุคคลคนเดียวกันได้ ส่วนใหญ่ผู้บริหารเป็นผู้ที่อยู่ใน ตำแหน่งแบบเป็นทางการเกี่ยวข้องกับการบริหารงานประจำเน้นการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ส่วนผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ (Charisma) สูง มุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม มองอนาคต ที่ยาวไกลและพัฒนาความก้าวหน้าขององค์กร เน้นความมีประสิทธิผลขององค์กร หากผู้บริหาร ที่มีตำแหน่งแบบทางการมีลักษณะของความเป็นผู้นำดังกล่าวอยู่ด้วยแล้วจะทำให้เป็นผู้บริหารที่มี ศักยภาพที่สมบูรณ์เป็นทั้งผู้นำแห่งการจัดการ(Transational Leader)และผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leader) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการที่จะช่วยเสริมสร้างองค์กรได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะที่กำลังต้องการปฏิรูปการศึกษา อย่างในปัจจุบัน

การบริหารซึ่งถือว่าเป็นงานของหัวหน้างานทุกคนไม่ว่าจะเป็นองค์กรประเภทใดและไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นระดับใด ผู้บริหารทุกคนทุกระดับเหล่านี้ต่างต้องทำหน้าที่การบริหาร นั่นคือ การวางแผนการจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการและการควบคุม เพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นักบริหารยุคใหม่จะต้องสามารถตามทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกกว้าง เพราะยุคข่าวสารมีความเจริญและการติดต่อสื่อสารโทรคมนาคมเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วนี้สภาพของ"โลกาภิวัตน์"ทำให้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปทั่วโลก ทำให้กลายเป็นสภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่ไร้พรมแดน นักบริหารยุคใหม่จึงต้องมีวิสัยทัศน์ (Vision) ที่ดีสามารถมองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องด้วยสายตาที่มองได้กว้างและไกล ในอนาคตข้างหน้า และในอีกทางหนึ่งต้องทำพร้อมกัน คือ ต้องเป็นนักปฏิบัติ (Action) ต้องสามารถสัมผัสและลงมือทำโดยให้ระบบภายในมีการปรับเปลี่ยนอย่างสอดคล้องเข้ากันได้กับเวลา และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ ผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องปรับและพัฒนาตนเองให้สามารถบริหารงานหรือจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ ภายในองค์กรเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่ จะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นนักบริหารสู่ออนาคต (สุพจน์ นาสัมบัติ.2547:2-3 , อ้างถึงใน นงนุช สังขรัตน์.2551:2)

โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นโรงเรียนเอกชนที่อยู่ภายใต้การบริหารของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทำการสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย โดยมีนักเรียนทั้งสิ้น 4,477 คน ครูชาวไทย 153 คน ครูชาวต่างชาติ 7 คน (รายงานประจำปี 2551 โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : 5) การบริหารโรงเรียนเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 4 ด้าน คือ คุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการเรียนและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ การทำงานแบบวงจร เดมมิง (Deming Circle : PDCA) โดยมีการร่วมกันคิด วางแผน(Plan) , ร่วมกันปฏิบัติ (Do) ของบุคลากรทุกระดับและทุกฝ่าย ในทุกกิจกรรมดำเนินงาน และมีการตรวจสอบ (Check) ติดตามการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ที่รับผิดชอบดำเนินการและรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และมีการปรับปรุงแก้ไข (Action) ทั้งนี้มีการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรมีความตระหนักต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา บุคลากรทุกคนมีความพยายามปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยจัดโครงสร้างการบริหาร ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต สมาคมและครูโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กวิสราภรณ์มูลนิธิ ซึ่งในส่วนของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ 3 ฝ่าย คือ

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ, รองผู้อำนวยการฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน และ โดยมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีความรู้และประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในด้านการบริหารการศึกษา (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน(ปี 2548:ง)โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา โดยบริบทนี้อาจจะทำให้ขาดความน่าสนใจขาดความน่าเชื่อถือจากผู้ปกครองและนักเรียน จึงเกิดความคิดที่ท้าทายในการบริหารตลอดเวลา คือ เราจะทำอย่างไรให้ผู้ปกครองและนักเรียนหันมาสนใจ เชื้อถือโรงเรียนวัดบ้าง สิ่งสำคัญที่สุดคือ ทำอย่างไรจึงจะสร้างโรงเรียนวัดให้เกิดคุณภาพอันเป็นลักษณะเด่นให้เกิดขึ้นใน ตัวผู้เรียน ตัวครู ตัวโรงเรียนบ้าง จากแนวคิดนี้จึงนำไปสู่การจัดทำแผนกลยุทธ์ กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนนโยบาย หลังจากทำแผนเริ่มไประยะหนึ่ง ผลที่ได้รับเริ่มประจักษ์ แก่ผู้เกี่ยวข้อง ทุกส่วน ทำให้ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ปกครอง นักเรียนในระดับที่น่าพอใจ ปัญหาที่พบ เนื่องมาจากการปฏิบัติงานของบุคลากรบางฝ่าย ยังขาดปัจจัยบางข้อ ทำให้การติดต่อประสานงานขาดความคล่องตัว มีผลทำให้การบริหารงาน บางอย่างมีความล่าช้า จึงมีข้อเสนอแนะในด้านการบริหารว่า การเขียนโครงการต่าง ๆ ควรเน้นกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ว่าอยู่ในระดับใด ผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความสามารถและมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำให้การบริหารงานของโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

2. ผลการศึกษายเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษา นำไปศึกษาต่อเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

1. ขอบเขตของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 149 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ยึดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักแนวคิดการบริหารของ แบบส (Bass.1985,อ้างถึงใน ยงยุทธ เกษสาคร.2551:330) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ , ด้านการสร้างแรงจูงใจ , ด้านการกระตุ้นทางปัญญา , ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่สำหรับการศึกษานี้ คือ โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

4. ขอบเขตของระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา คือ สิงหาคม-ตุลาคม 2553

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 149 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 รวม 4 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- 2.2 ด้านการสร้างแรงคลใจ
- 2.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา
- 2.4 ด้านการมุ่งความสัมพันธเป็นรายคน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือทำงาน เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานหรือผู้ตามให้สูงขึ้น พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงและมีศักยภาพมากขึ้น โดยยึดหลักการบริหารงานแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์, ด้านการสร้างแรงคลใจ, ด้านการกระตุ้นทางปัญญา, ด้านการมุ่งความสัมพันธเป็นรายคน

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามมีการยอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธา ภาควุมใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้นำ มีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ โดยผู้นำจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น มีคุณธรรม และจริยธรรม เสียสละ

เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความเชื่อมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค

ด้านการสร้างแรงคลใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม มีแรงจูงใจภายในหรือแรงบันดาลใจในการทำงานด้วยความเพลิดเพลิน ด้วยใจรักและด้วยความรู้สึทที่เห็นคุณค่าของงาน ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ชื่นชมผู้ร่วมงานให้กำลังใจอยู่เสมอและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก พร้อมกับให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

ด้านการกระตุ้นทางปัญญา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการกระตุ้นผู้ร่วมงานหรือผู้ตามให้เห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา มีการพิจารณาวิธีการทำงานแบบเก่า ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น มองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ มีการวิเคราะห์ปัญหา โดยให้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน กระตุ้นให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ด้านการมุ่งความสั้มพันธ์เป็นรายคน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานหรือ ผู้ตามเป็นรายบุคคล มีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นที่เลืงสอนและให้คำแนะนำ และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจ โดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม

คณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ผู้อำนวยกาหรือผู้บริหารโรงเรียนได้แต่งตั้งให้ร่วมประชุม เพื่อดำเนินการในโรงเรียนด้านนโยบายของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน และร่วมรับผิดชอบในงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ประกอบด้วยรองผู้อำนวยกา 3 ฝ่าย ดังนี้ 1.ฝ่ายวิชาการ 2.ฝ่ายกิจการนักเรียน 3.ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน

ฝ่ายวิชาการ หมายถึง ฝ่ายงานที่มุ่งให้การศึกษาแก่นักเรียน โดยเน้นคุณธรรมและจริยธรรมต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนดำเนินการเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด การมีทักษะด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การมี สุนทรียภาพด้านดนตรี ศิลปะ การกีฬา และการสื่อสาร มีการเปิดการเรียนการสอนในโครงการสอนสองภาษาจะต้องใช้ได้ไม่น้อยกว่า 2 ภาษา เสริมสร้างความเป็นผู้นำและสามารถนำศักยภาพของผู้เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติอย่างเต็มที่ มุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบให้ผ่านการรับรองมาตรฐานสากลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ฝ่ายกิจการนักเรียน หมายถึง ฝ่ายงานที่มุ่งจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ด้านการกีฬา ศิลปะ ดนตรี และการแสดง ตามความถนัดและความสนใจของการเรียน มีการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังนักเรียนให้เป็นคนดีของสังคม มีวินัยในตนเอง มีอุดมการณ์และค่านิยมที่ถูกต้อง อยู่ร่วมในสังคมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครู และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รวมทั้งมีความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของกันและกัน และเห็นความสำคัญของชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเผยแพร่ผลงานกิจกรรมชุมนุมและความสำเร็จของนักเรียนให้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน

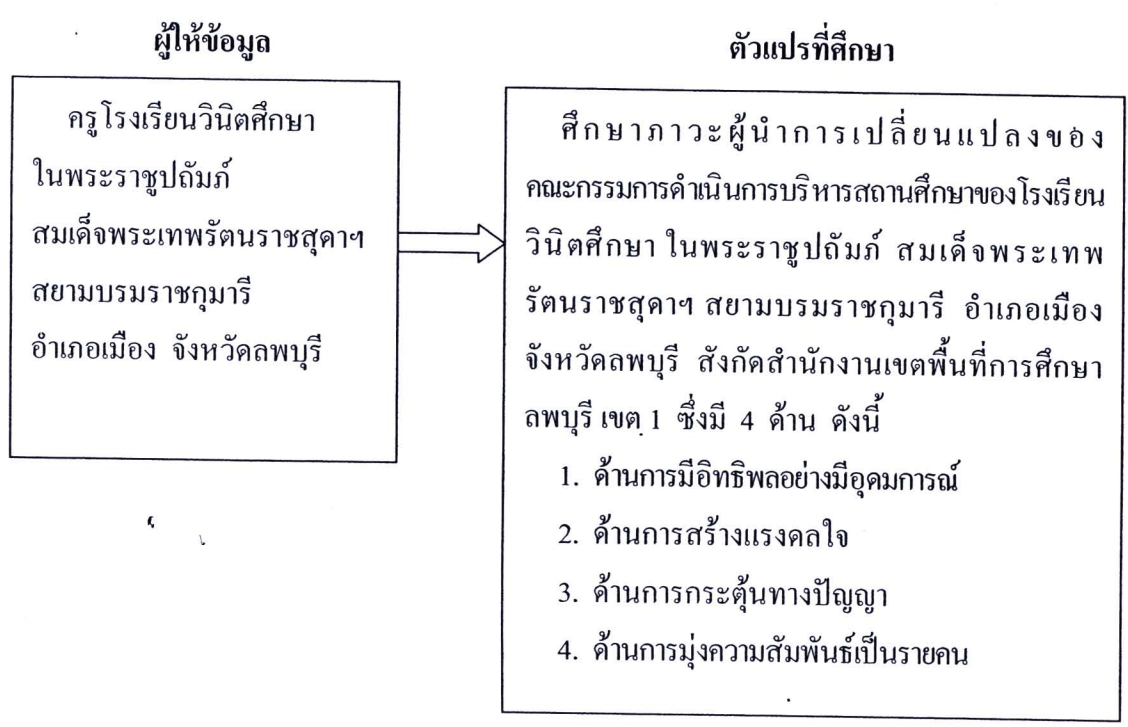
ฝ่ายสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง ฝ่ายงานที่มุ่งจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและให้บริการแก่นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน ในด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา โภชนาการ สุขภาพอนามัย กรมแนะแนวตลอดจนการอภิบาลต่าง ๆ อาคารสถานที่ การบริการต่าง ๆ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีการร่วมกิจกรรมให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการให้ความร่วมมือกับชุมชนในส่วนของกิจกรรมต่าง ๆ

ครูโรงเรียนวินิตศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการสอนและสนับสนุนการสอน ในโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนและสนับสนุนการสอน ในปีการศึกษา 2553

โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กรอบแนวคิดของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แนวความคิดการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ของเบส (Bass.1985:48-95,อ้างถึงใน ขงยุทธ เกษสาคร.2551: 330) ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์, ด้านการสร้างแรงคลใจ, ด้านการกระตุ้นทางปัญญา, ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน โดยแสดงเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดของการศึกษา